

OBSAH

ÚVOD	7
1. DEMOKRACIA NIE JE SAMOZREJMOSŤ	9
1.1. Spoločnosť a historické formy organizácie spoločenského života	9
1.2. Prístupy k vymedzeniu pojmov občan a občianstvo	12
1.3. Vymedzenie občianskej spoločnosti	14
1.4. Občianska participácia, jej formy a trendy vývoja	18
1.5. Historický vývoj demokracie	25
1.6. Občianska spoločnosť a demokracia v právnom poriadku SR	28
1.7. Právny štát ako kritérium reálnej demokracie	32
1.8. Občan a kultúra	35
1.9. Spoločenské normy, pozície a roly	36
2. HODNOTY AKO STAVEBNÉ KAMENE KULTÚRY	45
2.1. Základné piliere kultúry	45
2.2. Kríza kultúry ako kríza hodnôt	48
2.3. Najväčšie krízy v novodobých dejinách	52
2.4. Dôsledky ekonomickej krízy	58
2.5. Hodnoty všeobecnej platnosti a záväznosti	60
2.6. Generácie ľudských práv a slobôd	65
2.7. Kultúrne hodnoty v slovenskej legislatíve	67
2.8. Hodnotové piliere Európskej únie	70
2.9. Hodnotové vedomie a hodnotová orientácia jednotlivca	72
2.10. Význam hodnôt v organizačnej kultúre	77
3. KORUPCIA ŠKODÍ VŠETKÝM	86
3.1. Morálne hodnoty ako prevencia neetického správania	86
3.2. Morálny vývin jednotlivca a mravná zrelosť	88
3.3. Vymedzenie korupcie a motívy korupčného správania	91
3.4. Klasifikácia korupcie	95
3.5. Oblasti výskytu korupcie	98
3.6. Ohlasovanie, monitorovanie a meranie výskytu korupcie	101
3.7. Formalizovaný boj proti korupcii	106

4. AKO SA MENÍ PRACOVNÝ TRH	115
4.1. Práca, étos práce, postoj k práci	115
4.2. Pojem práca v slovenskej legislatíve	119
4.3. Prestíž povolania	128
4.4. Zamestnanie, povolanie, profesia	129
4.5. Profesionalita ako prejav kompetentnosti	134
4.6. Nové trendy pracovného sveta	138
4.7. Nová generácia zamestnancov	145
4.8. Imperatív pracovnej výkonnosti	147
5. HRANICE TECHNOLOGICKÉHO POKROKU	156
5.1. Kult blahobytu a vlastníctva	156
5.2. Vznik konzumnej spoločnosti	159
5.3. Posun od spotreby ku kvalite života	163
5.4. Sociálna prognostika	166
5.5. Technológie budúcnosti a priemysel 4.0	170
5.6. Riziká digitalizácie spoločnosti	172
5.7. Netiketa	177
5.8. Umelá inteligencia – prínosy a riziká	184
5.9. Biometria v pracovnoprávných vzťahoch	188
6. POSTCOVIDOVÁ SPOLOČNOSŤ	198
6.1. Prehľad najhorších pandémieí v dejinách	198
6.2. Globálna koronakríza a jej vplyv na svetovú ekonomiku	201
6.3. Zmena životnej situácie ľudí počas pandémie	204
6.4. Koronarkíza a konšpiračné teórie	207
6.5. Krízy ako výzvy na zmenu	209
6.6. Udržateľnosť ako pravidlo budúcnosti	211
6.7. Ekoprojekty budúcnosti	212
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	219
SUMMARY	220
LITERATÚRA	221